# KOMMISSIONENS BESLUTNING

**af 16. december 2003**

**om en procedure efter EF-traktatens artikel 81 og EØS-aftalens artikel 53 mod Wieland Werke AG, Outokumpu Copper Products OY, Outokumpu Oyj, KM Europa Metal AG, Tréfimétaux SA og Europa Metalli SpA**

**(Sag C.38.240 — Industrirør)** [1]

*(meddelt under nummer K(2003) 4820)*

**(Kun den finske, den franske, den tyske og den italienske udgave er autentiske)**

**(EØS-relevant tekst)**

(2004/421/EF)

*Den 16. december 2003 vedtog Kommissionen en beslutning om en procedure efter EF-traktatens artikel 81 og EØS-aftalens artikel 53. I henhold til artikel 21 i forordning nr. 17* [2] *offentliggør Kommissionen herved parternes navne og beslutningens hovedindhold, idet den tager hensyn til virksomhedernes berettigede interesse i at beskytte deres forretningshemmeligheder. Beslutningen findes i en version, der ikke er fortrolig, og som er tilgængelig i sin fulde ordlyd på sagens autentiske sprog og Kommissionens arbejdssprog i en version, der ikke er fortrolig på følgende websted: http://europa.eu.int/comm/competition/index_da.html.*

## I. OVERTRÆDELSEN I HOVEDTRÆK

### Beslutningens adressater og overtrædelsens art

(1) Beslutningen er rettet til Wieland Werke AG (»Wieland Werke«), Outokumpu Copper Products OY (»OCP«) og Outokumpu Oyj (tilsammen omtalt som »Outokumpu«), KM Europa Metal AG (»KME« eller »KM Europa Metal«), Tréfimétaux SA (»TMX« eller »Tréfimétaux«) og Europa Metalli SpA (»EM« eller »Europa Metalli«).

(2) Adressaterne medvirkede ved en enkelt, kompleks og vedvarende overtrædelse af artikel 81, stk. 1, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab (i det følgende benævnt »traktaten«) og, fra 1. januar 1994, artikel 53, stk. 1, i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (i det følgende benævnt »EØS-aftalen«). Denne overtrædelse omfattede størstedelen af EØS-området og bestod i prisfastsættelse, fordeling af markeder og udveksling af fortrolige oplysninger på markedet for industrielle kobberrør.

*Ansvarsfordeling*

(3) Outokumpu Oyj deltog direkte i overtrædelsen fra maj 1988 til december 1988, hvor dets virksomhed inden for industrirør blev overdraget til dets nyoprettede datterselskab OCP, der fortsatte overtrædelsen. Siden oprettelsen af OCP i december 1988 har Outokumpu Oyj kontrolleret hele OCP's kapital. Moderselskabet og dets helejede datterselskab hæfter solidarisk for overtrædelsen efter oprettelsen af datterselskabet.

(4) Med hensyn til KME-koncernen, der omfatter KM Europa Metal (Tyskland), Tréfimétaux (Frankrig) og Europa Metalli (Italien), skelnes der, hvad ansvarsfordelingen angår, mellem to særskilte perioder. I første periode fra 1988 til 1995 betragtes KME som adskilt fra EM og TMX, selv om deres fælles holdingselskab, Società Metallurgicà Italiana (»SMI«), havde overtaget majoritetsaktieposten i KME i 1990. Der blev først foretaget en samordning af KME's, EM's og TMX's bestyrelse og direktion efter koncernens omstrukturering i 1995, hvor KME overtog samtlige aktier i EM og TMX. For perioden 1995-2001 anses selskaberne i KME-koncernen for at have udgjort en enkelt økonomisk enhed på markedet, hvilket betyder, at de hæfter solidarisk for overtrædelsen i denne periode.

[1] Udtalelse afgivet af det rådgivende udvalg (EFT C 102 af 28.42004).
[2] EFT 13 af 21.2.1962, s. 204/62, senest ændret ved forordning (EF) nr. 1216/1999 (EFT L 148 af 15.6.1999, s. 5).

(5) I perioden fra 1988 til 1995 anses Europa Metalli og dets helejede datterselskab TMX for at have udgjort en økonomisk enhed og dermed en enkelt virksomhed med solidarisk ansvar for overtrædelsen.

**Overtrædelsens varighed**

(6) Virksomhederne medvirkede ved overtrædelsen i mindst følgende perioder:

a) Wieland Werke AG fra 3. maj 1988 til 22. marts 2001

b) Outokumpu Oyj alene fra 3. maj 1988 til 30. december 1988 og sammen med Outokumpu Copper Products Oy (in solidum) fra 31. december 1988 til 22. marts 2001

c) Outokumpu Copper Products Oy fra 31. december 1988 til 22. marts 2001 sammen med Outokumpu Oyj (in solidum)

d) KM Europa Metal AG alene fra 3. maj 1988 til 19. juni 1995 og sammen med Tréfimétaux SA og Europa Metalli SpA (in solidum) fra 20. juni 1995 til 22. marts 2001

e) Europa Metalli SpA sammen med TMX (in solidum) fra 3. maj 1988 til 19. juni 1995 og sammen med KM Europa Metal AG og Tréfimétaux SA (in solidum) fra 20. juni 1995 til 22. marts 2001

f) Tréfimétaux SA sammen med Europa Metalli SpA (in solidum) fra 3. maj 1988 til 19. juni 1995 og sammen med KM Europa Metal AG og Europa Metalli SpA (in solidum) fra 20. juni 1995 til 22. marts 2001.

*Markedet for industrielle kobberrør*

(7) Kobberrør opdeles normalt i to produktkategorier, nemlig VVS-rør, der anvendes til vand-, olie-, gas- og varmeinstallationer, og industrirør, der opdeles i undergrupper afhængigt af anvendelsesformål. Den vigtigste undergruppe er mængdemæssigt set rør til klimaanlæg og kølesystemer, mens de øvrige industrielle anvendelsesformål hovedsagelig omfatter fittings, køleanlæg, gasvarmere, filtertørrere og telekommunikationsrør.

(8) Industrirør, især til klimaanlæg og kølesystemer, leveres typisk som uglødet, præcisionsoprullet kobberrør (LWC) på op til flere kilometers længde. Denne beslutning vedrører kun LWC, der blev indført i 1980'erne som erstatning for rør i lige længder, og som blev udviklet specielt til de automatiserede produktionslinjer, der blev anvendt af producenter af klimaanlæg. I modsætning til VVS-rør sælges industrirør normalt ikke til engrosforhandlere af VVS-artikler, men anvendes normalt af og leveres direkte til industrikunder, originaludstyrsfabrikanter eller producenter af reservedele. Industrirør har i gennemsnit en højere værditilvækst end VVS-rør, og produktionsomkostningerne ved de to rørtyper er også vidt forskellige.

(9) EØS-markedet for LWC-rør blev anslået til ca. 290 mio. EUR i 2000. De største producenter af LWC-rør i Europa er for øjeblikket KMÉ (herunder EM og TMX), Outokumpu og Wieland Werke. Disse virksomheder tegnede sig for tilsammen ca. 75-85 % af det samlede EØS-marked. Blandt store producenter på det europæiske marked skal nævnes Feinrohren S.p.A i Italien og Halcor S.A. i Grækenland.

**Kartellet**

(10) Kartellet blev organiseret inden for rammerne af Cuproclima Quality Association for ACR Tubes (rør til klimaanlæg og kølesystemer) i Schweiz, hvis hovedformål var at fremme en kvalitetsstandard for disse industrirør (i det følgende benævnt »Cuproclima«). Senest i foråret 1988 udvidede Cuproclimas medlemmer, herunder denne beslutnings adressater, deres samarbejde til at omfatte konkurrencespørgsmål. For det meste blev der drøftet priser, kunder, individuelle salgsmængder og markedsandele på under Cuproclima-mødernes anden dag, efter at man havde drøftet punkterne på den officielle dagsorden. De uofficielle møder, hvor der ikke blev fremlagt mødedokumenter, blev normalt afholdt mindst en gang om foråret og en gang om efteråret, og undertiden hyppigere.

(11) I denne forbindelse aftalte de pågældende producenter målpriser og andre kommercielle vilkår for industrirør, samordnede prisforhøjelserne og fordelte kunder og markedsandele i Europa. Målpriserne blev normalt fastsat på efterårsmødet for det kommende år, og på forårsmødet blev det kontrolleret, om de aftalte principper var blevet overholdt, ved at man sammenlignede oplysninger om afsætning og markedsandele. Ud over udveksling af fortrolige oplysninger om salg, markedsandele og priser udpegede virksomhederne også markedsledere blandt deltagerne, som for de tildelte områder og kundegrupper skulle indsamle markedsoplysninger og føre tilsyn med kundebesøg.

## II. **BØDER**

### Grundbeløb

(12) Overtrædelsen består hovedsagelig i prisfastsættelse og markedsdeling, som i sig selv er meget alvorlige overtrædelser af traktatens artikel 81, stk. 1, og EØS-aftalens artikel 53, stk. 1. Kartellet omfattede hele fællesmarkedet og, efter oprettelsen af EØS, størstedelen af dette område. Det er påvist, at kartelaftalerne også blev anvendt i praksis, og at de må have påvirket markedet, selv om man ikke nøjagtigt kan fastslå sådanne virkninger på en pålidelig måde. Kommissionen mener derfor, at adressaterne begik en meget alvorlig overtrædelse.

*Forskellig behandling*

(13) Under kategorien meget alvorlige overtrædelser gør bødeintervallet det muligt at behandle virksomhederne forskelligt og tage hensyn til deres faktiske økonomiske muligheder for at påføre konkurrenterne alvorlig skade og at fastsætte bødens størrelse på et niveau, der har en tilstrækkelig afskrækkende virkning.

(14) I den foreliggende sag er virksomhederne blevet opdelt i to kategorier. KME-koncernen var med en markedsandel på 30-50 % den største aktør på EØS-markedet for LWC-rør i 2000, dvs. det seneste hele år, hvor overtrædelsen blev begået. Den anbringes derfor i første kategori. Outokumpu og Wieland Werke, der har store markedsandele på mellem 10 og 20 %, placeres i anden kategori, som består af virksomheder, der kan betragtes som mellemstore aktører på EØS-markedet for LWC-rør.

(15) For KME-koncernens vedkommende tager Kommissionen hensyn til dens reorganisering i overtrædelsesperioden, således at bødens grundbeløb opdeles i flere dele, som fordeles på de forskellige koncernselskaber.

*Varighed*

(16) Wieland Werke, Outokumpu, KM Europa Metal, Tréfimétaux og Europa Metalli overtrådte traktatens artikel 81, stk. 1, og EØS-aftalens artikel 53, stk. 1 (siden denne trådte i kraft den 1. januar 1994), fra i hvert fald 3. maj 1988 til 22. marts 2001, dvs. en periode på tolv år og ti måneder.

(17) Selv om KME-koncernens forskellige selskaber medvirkede ved overtrædelsen under hele dens varighed, er koncernens organisation i forskellige virksomheder i en del af overtrædelsesperioden taget i betragtning ved beregningen af bødeforhøjelsen for overtrædelsens varighed. For perioden 1988-1995 beregnes denne forhøjelse derfor særskilt for KME AG på den ene side og for den virksomhed, der blev dannet af EM og TMX, på den anden side. For den resterende del af overtrædelsens varighed fra 1995 til 2001 er bødeforhøjelsen på grund af varighed fælles for hele KME-koncernen.

### Skærpende omstændigheder

(18) Kommissionen har fastslået, at Outokumpu Oyjs gentagne overtrædelser er en skærpende omstændighed, da selskabet også var omfattet af Kommissionens beslutning 90/417/EKSF, koldvalsede flade produkter af rustfrist stål [1], hvor Kommissionen konstaterede en overtrædelse af samme art.

[1] EFT L 220 af 15.8.1990, s. 28.

**Formildende omstændigheder**

(19) For Outokumpus vedkommende har Kommissionen dog betragtet det som en formildende omstændighed, at selskabet har samarbejdet uden for samarbejdsmeddelelsen af 1996. Outokumpu var den første til at afsløre, hvor længe kartellet inden for industrirør havde været anvendt. På grundlag af de oplysninger, Kommissionen var i besiddelse af inden Outokumpus ansøgning om favorabel behandling i henhold til samarbejdsmeddelelsen, kunne Kommissionen kun have fastslået en vedvarende overtrædelse på fire år. Outokumpus samarbejde gav mulighed for at bevise, at overtrædelsen havde været langvarig, nemlig tolv år og ti måneder. Derfor er bødens grundbeløb for Outokumpus vedkommende nedsat med et samlet beløb, så det svarer til den bøde, Outokumpu ville have fået pålagt for en fireårig overtrædelse.

**Anvendelse af samarbejdsmeddelelsen af 1996**

*Væsentlig bødenedsættelse (»afsnit D«: nedsættelse på mellem 10 % og 50 %)*

(20) Alle denne beslutnings adressater samarbejdede med Kommissionen under undersøgelsen. Det eneste afsnit i samarbejdsmeddelelsen af 1996, der kan anvendes, er afsnit D, da alle adressater først ansøgte om favorabel behandling efter kontrolundersøgelserne, som gav tilstrækkelige beviser til, at der kunne indledes en procedure, og virksomhederne kunne få pålagt en bøde for en overtrædelse på mindst fire år.

(21) Outokumpu ansøgte om favorabel behandling umiddelbart efter Kommissionens kontrolundersøgelser og afslørede, at kartellet havde eksisteret fra 1988 til 2001. I betragtning af Outokumpus tidlige og omfattende samarbejde får virksomheden en bødenedsættelse på 50 % i forhold til den bøde, den ellers ville have fået pålagt.

(22) Wieland Werke og KME begyndte først at samarbejde med Kommissionen mere end halvandet år efter, at kontrolundersøgelserne havde fundet sted. Disse virksomheders samarbejde var heller ikke helt spontant, idet det først begyndte, da Kommissionen havde sendt dem en formel begæring om oplysninger. De fik derfor en mindre bødenedsættelse end Outokumpo, nemlig 20 % for Wieland Werke og 30 % for KME. Forskellen mellem de to sidstnævnte afspejler KME's mere omfattende afsløringer, når det gælder overtrædelsens varighed og kontinuitet.

**Beslutning**

1. Der pålægges følgende bøder:

| | | |
|---|---|---|
| a) | Wieland Werke AG: | 20,79 mio. EUR |
| b) | Outokumpu Oyj og Outokumpu Copper Products Oy (in solidum): | 18,13 mio. EUR |
| c) | KM Europa Metal AG, Tréfimétaux SA og Europa Metalli SpA (in solidum): | 18,99 mio. EUR |
| d) | KM Europa Metal AG: | 10,41 mio. EUR |
| e) | Europa Metalli SpA og Tréfimétaux SA (in solidum): | 10,41 mio. EUR |

2. Ovennævnte virksomheder bringer omgående overtrædelserne til ophør, hvis de ikke allerede har gjort det. De afholder sig fra på ny at begå handlinger eller udvise adfærd i lighed med overtrædelsen i denne sag og fra at vedtage foranstaltninger med tilsvarende formål eller virkninger.